

ਸੁੰਦਰਕਾਂਡ

ਰਾਮਾਯ ਸ਼ਾਸ਼੍ਰਿਤਸੁਵਿਸੁਤੁਤਸ਼੍ਰੁਗੁਣਾਯ
ਸਰ੍ਵੇਸ਼੍ਰਾਯ ਬਲਵੀਰਜਮਹਾਰੁਣਵਾਯ |
ਨਤ੍ਰਾ ਲਿਲਕ੍ਯਯਿਸੁਰਰੁਣਵਮੁਤ੍ਪਪਾਤ
ਨਿਸ੍ਪੀਡਿਯ ਤੰ ਗਿਰਿਵਰੰ ਪਵਨਸ੍ਯ ਸੁਨੁਃ ॥ ੧॥

ਚੁਕ੍ਸ਼ੋਭ ਵਾਰਿਧਿਰਨੁਪ੍ਰਯਯੰ ਚ ਸ਼ੀਘ੍ਰੰ
ਯਾਦੋਗਣੈਃ ਸਹ ਤਦੀਯਬਲਾਭਿਕ੍ਰੁਸ਼੍ਟਃ |
ਵ੍ਰੁਕ੍ਸ਼ਾਸ਼੍ਚ ਪਰੁਤਗਤਾਃ ਪਵਨੇਨ ਪੂਰ੍ਵੰ
ਕ੍ਸ਼ਿਪ੍ਤੋਰੁਣਵੇ ਗਿਰਿਰੁਦਾਗਮਦਸ੍ਯ ਹੇਤੋਃ ॥ ੨॥

ਸ਼ੈਲੇ ਹਰਸ੍ਯ ਗਿਰਿਪਕ੍ਸ਼ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਲੇ
ਕ੍ਸ਼ਿਪ੍ਤੋਰੁਣਵੇ ਸ ਮਰੁਤੋਰੁਰਿਤਾਤ੍ਮਪਕ੍ਸ਼ਃ |
ਹੈਮੇ ਗਿਰਿਃ ਪਵਨਜਸ੍ਯ ਤੁ ਵਿਕ੍ਰੁਮਾਰਥ-
ਮੁਦ੍ਭਿਦ੍ਯ ਵਾਰਿਧਿਮਵਰ੍ਧਦਨੇਕਸਾਨੁਃ ॥ ੩॥

ਨੈਵਾਤ੍ਰੁ ਵਿਕ੍ਰੁਮਣਮੈਛਦਵਿਸ਼੍ਰੁਮੋਸ੍ਯੋ
ਨਿਃਸ਼ੀਮਪੋਰੁਸ਼ਬਲਸ੍ਯ ਕੁਤਃ ਸ਼੍ਰੁਮੋਸ੍ਯ |
ਆਸ਼੍ਰਿਲਿਸ਼੍ਯ ਪਰੁਤਵਰੰ ਸ ਦਦਰ੍ਸ਼ ਗੱਛਨ੍
ਦੇਵੈਸ੍ਤੁ ਨਾਗਜਨਨੀੰ ਪ੍ਰਹਿਤਾਂ ਵਰੇਣ ॥ ੪॥

ਜਿਜ੍ਞ੍ਵਾਸੁਭਿਰੁਨਿਜਬਲੰ ਤਵ ਭਕ੍ਸ਼ਮੇਤੁ
ਯਦ੍ਯੰਤ੍ਰੁਮਿਛਸਿ ਤਦਿਤ੍ਯਮਰੋਦਿਤਾਯਾਃ |
ਆਸ੍ਯੰ ਪ੍ਰਵਿਸ਼੍ਯ ਸਪਦਿ ਪ੍ਰਵਿਨਿਃਸੁਤੋਸ੍ਮਾਤ੍
ਦੇਵਾਨਨ੍ਦਯਦੁਤ ਸ੍ਵਕਮੇਸ਼ੁ ਰਕ੍ਸ਼ਨ੍ ॥ ੫॥

ਦ੍ਰੁਸ਼੍ਟ੍ਵਾ ਸੁਰਪ੍ਰੁਣਯਿਤਾਂ ਬਲਮਸ੍ਯ ਚੇਗੁੰ
ਦੇਵਾਃ ਪ੍ਰੁਤ੍ਸੁਟੁਵਰਮੁੰ ਸੁਮਨੋਭਿਵ੍ਰੁਸ਼੍ਟਯਾ |
ਤੈਰਾਦ੍ਰੁਤਃ ਪੁਨਰਸੰ ਵਿਯਤੈਵ ਗੱਛਨ੍
ਛਾਯਾਗ੍ਰਹੰ ਪ੍ਰੁਤਿਦਦਰ੍ਸ਼ ਚ ਸਿੰਹਿਕਾਖ੍ਯਮ੍ ॥ ੬॥

ਲਕ੍ਸ਼ਕਾਵਨਾਯ ਸਕਲਸ੍ਯ ਚ ਨਿਗ੍ਰਹੇਸ੍ਯਾਃ
ਸਾਮਰਥ੍ਯਮਪ੍ਰੁਤਿਹਤੰ ਪ੍ਰਦਦੋ ਵਿਧਾਤਾ |
ਛਾਯਾਮਵਾਕ੍ਸ਼ਿਪਦਸੰ ਪਵਨਾਤ੍ਮਜਸ੍ਯ
ਸੋਸ੍ਯਾਃ ਸ਼ਰੀਰਮਨੁਵਿਸ਼੍ਯ ਬਿਭੇਦ ਚਾਸੁ ॥ ੭॥

ਸੁੰਦਰਕਾਂਡ

ਨਿਃਸੀਮਮਾਤ੍ਮਬਲਮਿਤਜਸੁਦਰਸ਼ਯਾਨੋ
ਹੜੈਵ ਤਾਮਪਿ ਵਿਧਾਤ੍ਰੁਵਰਾਭਿਗੁਪ੍ਰਤਾਮ੍ |
ਲਮ੍ਬੇ ਸ ਲਮ੍ਬਸਿਖਰੇ ਨਿਪਪਾਤ ਲਕ੍ਕਾ-
ਪ੍ਰਕਾਰਰੂਪਕਰਿਗਰਾਥ ਚ ਸਵਚੁਕੋਚੇ || ੮||

ਭੂਤ੍ਰਾ ਬਿਡਾਲਸਮਿਤੇ ਨਿਸ਼ਿ ਤਾਂ ਪੁਰੀਂ ਚ
ਪ੍ਰਾਪ੍ਸ੍ਯਨ੍ ਦਦਰ੍ਸ਼ ਨਿਜਰੂਪਵਤੀਂ ਸ ਲਕ੍ਕਾਮ੍ |
ਰੁੱਪੈਨਯਾਸ਼ਸ੍ਰੁਥ ਵਿਜਿਤਯ ਚ ਤਾਂ ਸ੍ਰੁਮ੍ਰੁਟਿ-
ਪਿਸ੍ਰੁਟਾਂ ਤਯਾਨੁਮਤ ਏਵ ਵਿਵੇਸ਼ ਲਕ੍ਕਾਮ੍ || ੯||

ਮਾਰ੍ਗਮਾਣੋ ਬਹਿਸ਼ਚਾਨ੍ਤਃ ਸੋਸ਼ੋਕਵਨਿਕਾਤਲੇ |
ਦਦਰ੍ਸ਼ ਸਿੰਸ਼ਪਾਦ੍ਰੁਕ੍ਸ਼ਮੁਲਸ੍ਥਿਤਰਮਾਕ੍ਰੁਤਿਮ੍ || ੧੦||

ਨਰਲੋਕਵਿਡਮ੍ਬਸ੍ਯ ਜਾਨਨ੍ ਰਾਮਸ੍ਯ ਹ੍ਰੁਦ੍ਗਤਮ੍ |
ਤਸ੍ਯ ਚੇਸ਼੍ਟਾਨੁਸਾਰੇਣ ਕ੍ਰੁਤ੍ਰਾ ਚੇਸ਼੍ਟਾਸ਼ਚ ਸੰਵਿਦਮ੍ || ੧੧||

ਤਾਦ੍ਰੁਕ੍ਚੇਸ਼੍ਟਾਸਮੇਤਾਯਾ ਅਕ੍ਰੁਗੁਲੀਯਮਦੱਤਤਃ |
ਸੀਤਾਯਾ ਯਾਨਿ ਚੈਵਾਸੰਨਾਕ੍ਰੁਤੇਸ਼੍ਟਾਨਿ ਸਰ੍ਵਸ਼ਃ || ੧੨||

ਭੂਸ਼ਣਾਨਿ ਦ੍ਰਿਧਾ ਭੂਤ੍ਰਾ ਤਾਨ੍ਯੇਵਾਸਨ੍ ਤਥੈਵ ਚ |
ਅਥ ਚੂਡਾਮਣਿੰ ਦਿਵ੍ਯੰ ਦਾਤੁੰ ਰਾਮਾਯ ਸਾ ਦਦੌ || ੧੩||

ਯਦ੍ਯਪ੍ਯੇਤੰਨ ਪਸ਼੍ਯਨ੍ਤਿ ਨਿਸ਼ਾਚਰਗਣਾਸ੍ਤੁ ਤੇ |
ਦ੍ਯੁਲੋਕਚਾਰਿਣਃ ਸਰ੍ਵੇ ਪਸ਼੍ਯਨ੍ਤ੍ਯੁਸ਼੍ਯ ਏਵ ਚ || ੧੪||

ਤੇਸ਼ਾਂ ਵਿਡਮ੍ਬਨਾਯੈਵ ਦੈਤ੍ਯਾਨਾਂ ਵਦ੍ਚਨਾਯ ਚ |
ਪਸ਼੍ਯਤਾਂ ਕਲਿਮੁਖਯਾਨਾਂ ਵਿਡਮ੍ਬੋਸ਼ਯੰ ਕ੍ਰੁਤੇ ਭਵੇਤ੍ || ੧੫||

ਕ੍ਰੁਤ੍ਰਾ ਕਾਰਜਮਿਦੰ ਸਰ੍ਵੰ ਵਿਸ਼ਕ੍ਕਃ ਪਵਨਾਤ੍ਮਜਃ |
ਆਤ੍ਮਾਵਿਸ਼੍ਕਰਣੇ ਚਿੱਤੰ ਚਕ੍ਰੇ ਮਤਿਮਤਾਂ ਵਰਃ || ੧੬||

ਅਥ ਵਨਮਖਿਲੰ ਤਦ੍ਰੁਵਣਸ੍ਯਾਵਲਮ੍ਬ੍ਯ
ਕ੍ਰੁਸ਼ਿਤਿਰੁਹਿਮਿਮੇਕੰ ਵਰ੍ਜਯਿਤ੍ਰੁਸ਼੍ਰੁ ਵੀਰਃ |

ਸੁੰਦਰਕਾਂਡ

ਰਜਨਿਚਰਵਿਨਾਸ਼ੰ ਕਾਂਕਸ਼ਮਾਣੈऽਤਿਵੇਲੰ
ਮੁਹੁਰਤਿਰਵਨਾਦੀ ਤੇਰਣੰ ਚਾਰੁਰੇਹ ॥ ੧੭॥

ਅਥਾਸ੍ਰਣੈਦਸ਼ਾਨਨਃ ਕਪੀਨ੍ਦ੍ਰਚੇਸ਼੍ਟਿਤੰ ਪਰਮ੍ ।
ਦਿਦੇਸ਼ ਕਿਕ੍ਕਰਾਨ੍ ਬਹੂਨ੍ ਕਪਿਰ੍ਨਿਗ੍ਰਹਜਤਾਮਿਤਿ ॥ ੧੮॥

ਸਮਸ੍ਤਸ਼ੋ ਵਿਮੂਤ੍ਤਜਵੇ ਵਰਾੱਧਰਸ੍ਯ ਕਿਕ੍ਕਰਾਃ ।
ਸਮਾਸਦਨ੍ਮਹਾਬਲੰ ਸੁਰਾਨ੍ਤਰਾਤ੍ਮਨੋऽਕ੍ਰਗਜਮ੍ ॥ ੧੯॥

ਅਸ਼ੀਤਿਕੋਟਿਯੁਥਪੰ ਪੁਰਃਸਰਾਸ੍ਟਕਾਯੁਤਮ੍ ।
ਅਨੇਕਹੇਤਿਸਕ੍ਕੁਲੰ ਕਪੀਨ੍ਦ੍ਰਮਾਫ੍ਰਣੈਦ੍ਬਲਮ੍ ॥ ੨੦॥

ਸਮਾਫ੍ਰੁਤਸ੍ਤਥਾऽऽਯੁਧੈਃ ਸ ਤਾਡਿਤਸ੍ਚ ਤੈਰਕ੍ਕੁਸ਼ਮ੍ ।
ਚਕਾਰ ਤਾਨ੍ ਸਮਸ੍ਤਸ਼ਸ੍ਤਲਪ੍ਰਹਾਰਚੂਰ੍ਣਿਤਾਨ੍ ॥ ੨੧॥

ਪੁਨਸ੍ਚ ਮਨ੍ਤ੍ਰਿਪ੍ਰਤ੍ਰਕਾਨ੍ ਸ ਰਾਵਣਪ੍ਰਚੋਦਿਤਾਨ੍ ।
ਮਮਰ੍ਦ ਸਪ੍ਤਪ੍ਰਤ੍ਰਪ੍ਰਭਾਨ੍ ਵਰਾਭਿਰਕ੍ਸ਼ਿਤਾਨ੍ ॥ ੨੨॥

ਬਲਾਗ੍ਰਗਾਮਿਨਸ੍ਤਥਾ ਸ ਸ਼ਰ੍ਵਵਾਕ੍ਸੁਗਾਵ੍ਰਿਤਾਨ੍ ।
ਨਿਹਤ੍ਯ ਸਰ੍ਵਰਕ੍ਸ਼ਸਾਂ ਤ੍ਰੁਤੀਯਭਾਰਾਮਕ੍ਸ਼ਿਣੋਤ੍ ॥ ੨੩॥

ਅਨੌਪਮੰ ਹਰੇਰ੍ਬਲੰ ਨਿਸ਼ਮ੍ਯ ਰਾਕ੍ਸ਼ਸਾਧਿਪਃ ।
ਕੁਮਾਰਮਕ੍ਸ਼ਮਾਤ੍ਮਨਃ ਸਮੰ ਸੁਤੰ ਨ੍ਯਯੋਜਯਤ੍ ॥ ੨੪॥

ਸ ਸਰ੍ਵਲੋਕਸਾਕ੍ਸ਼ਿਣਃ ਸੁਤੰ ਸ਼ਰ੍ਵੈਰ੍ਵਰ੍ਸ਼ ਹ ।
ਸ਼ਿਤੈਰ੍ਵਰਾਸ੍ਤ੍ਰਮਨ੍ਤ੍ਰਿਤੈਰ੍ਨ ਚੈਨਮਭ੍ਯਚਾਲਯਤ੍ ॥ ੨੫॥

ਸ ਮਣ੍ਡਮਧ੍ਯਗਾਸੁਤੰ ਸਮੀਕ੍ਸ਼੍ਯ ਰਾਵਣੋਪਮਮ੍ ।
ਤ੍ਰੁਤੀਯ ਏਸ਼ ਭਾਂਸ਼ਕੋ ਬਲਸ੍ਯ ਹੀਤ੍ਯਚਿਨ੍ਤਯਤ੍ ॥ ੨੬॥

ਨਿਧਾਰ੍ਯ ਏਵ ਰਾਵਣੋ ਰਾਘਵਸ੍ਯ ਨਾਨ੍ਯਥਾ ।
ਯੁਧੀਨ੍ਦ੍ਰਜਿਨ੍ਮਯਾ ਹਤੇ ਨ ਚਾਸ੍ਯ ਸ਼ਕ੍ਤਿਰੀਕ੍ਸ਼੍ਯਤੇ ॥ ੨੭॥

ਅਤਸ੍ਤਯੋਃ ਸਮੋ ਮਯਾ ਤ੍ਰੁਤੀਯ ਏਸ਼ ਹਨ੍ਯਤੇ ।

ਸੁੰਦਰਕਾਂਡ

ਵਿਚਾਰਜ ਚੈਵਮਾਸੁ ਤੰ ਪਦੋਃ ਪ੍ਰਗ੍ਰਹਜ ਪੁਪ੍ਲੁਵੇ ॥ ੨੮॥

ਸ ਚਕ੍ਰਵਦਭ੍ਰਮਾਤੁਰੰ ਵਿਧਾਯ ਰਾਵਣਾਤ੍ਮਜਮ੍ ।
ਅਪੋਥਯੱਧਰਾਤਲੇ ਕ੍ਸ਼ਣੇਨ ਮਾਰੁਤੀਤਨੁਃ ॥ ੨੯॥

ਵਿਚੂਰ੍ਣਿਤੇ ਧਰਾਤਲੇ ਨਿਜੇ ਸੁਤੇ ਸ ਰਾਵਣਃ ।
ਨਿਸ਼ਮਜ ਸ਼ੋਕਤਾਪਿਤਸ੍ਤਦਗ੍ਰਜੰ ਸਮਾਦਿਸ਼ਤ ॥ ੩੦॥

ਅਥੇਨ੍ਦ੍ਰਿਜਿਨ੍ਮਹਾਸ਼ਰੈਰ੍ਰਾਸ੍ਤ੍ਰਸਮ੍ਪ੍ਰਯੋਜਿਤੈਃ ।
ਤਤਸ੍ਚ ਵਾਨਰੋਤਮੰ ਨ ਚਾਸ਼ਕਦ੍ਵਿਚਾਲਨੇ ॥ ੩੧॥

ਅਥਾਸ੍ਤ੍ਰਮੁੱਤਮੰ ਵਿਧੇਰ੍ਮੁਮੇਚ ਸਰ੍ਵਦੁਃਸਹਮ੍ ।
ਸ ਤੇਨ ਤਾਡਿਤੇ ਹਰਿਰ੍ਵ੍ਯਚਿਨ੍ਤਯੰਨਿਰਾਕੁਲਃ ॥ ੩੨॥

ਮਯਾ ਵਰਾ ਵਿਲਕ੍ਸ਼ਿਤਾ ਹਜਨੇਕਸ਼ਃ ਸ੍ਵਯਮ੍ਭੁਵਃ ।
ਸ ਮਾਨਨੀਯ ਏਵ ਮੇ ਤਤੇਤ੍ਰ ਮਾਨਯਾਮਜਹਮ੍ ॥ ੩੩॥

ਇਮੇ ਚ ਕੁਰਜੁਰਤ੍ਰ ਕਿੰ ਪ੍ਰੁਸ੍ਟਰਕ੍ਸ਼ਸਾਂ ਗਣਾਃ ।
ਇਤੀਹ ਲਕ੍ਸ਼੍ਯਮੇਵ ਮੇ ਸ ਰਾਵਣਸ੍ਚ ਦ੍ਰੁਸ਼੍ਯਤੇ ॥ ੩੪॥

ਇਦੰ ਸਮੀਕ੍ਸ਼੍ਯ ਬੱਧਵਤ੍ਰ ਸ੍ਥਿਤੰ ਕਪੀਨ੍ਦ੍ਰਮਾਸੁ ਤੇ ।
ਬਬਨ੍ਧੁਰਨ੍ਯਪਾਸ਼ਕੈਰ੍ਜਗਾਮ ਚਾਸ੍ਤ੍ਰਮਸ੍ਯ ਤਤ੍ ॥ ੩੫॥

ਅਥ ਪ੍ਰਗ੍ਰਹਜ ਤੰ ਕਪਿੰ ਸਮੀਪਮਾਨਯੰਸ੍ਚ ਤੇ ।
ਨਿਸ਼ਾਚਰੇਸ੍ਵਰਸ੍ਯ ਤੰ ਸ ਪ੍ਰੁਸ੍ਟਵਾਂਸ੍ਚ ਰਾਵਣਃ ॥ ੩੬॥

ਕਪੇ ਕੁਤੇਤ੍ਸਿ ਕਸ੍ਯ ਵਾ ਕਿਮਰ੍ਥਮੀਦ੍ਰੁਸ਼ੰ ਕੁਤਮ੍ ।
ਇਤੀਰਿਤਃ ਸ ਚਾਵਦਤ੍ ਪ੍ਰਣਮ੍ਯ ਰਾਮਮੀਸ੍ਵਰਮ੍ ॥ ੩੭॥

ਅਵੇਹਿ ਦੂਤਮਾਗਤੰ ਦੁਰਨ੍ਤਵਿਕ੍ਰਮਸ੍ਯ ਮਾਮ੍ ।
ਰਘੁੱਤਮਸ੍ਯ ਮਾਰੁਤਿੰ ਕੁਲਕ੍ਸ਼ਯੇ ਤਵੇਸ੍ਵਰਮ੍ ॥ ੩੮॥

ਨ ਚੇਤ੍ ਪ੍ਰਦਾਸ੍ਯਸਿ ਤ੍ਵਰਨ੍ ਰਘੁੱਤਮਪ੍ਰਿਯਾਂ ਤਦਾ ।
ਸਪੁਤ੍ਰਮਿਤ੍ਰਬਾਨ੍ਧਵੇ ਵਿਨਾਸ਼ਮਾਸੁ ਯਾਸ੍ਯਸਿ ॥ ੩੯॥

ਸੁੰਦਰਕਾਂਡ

ਨ ਰਾਮਬਾਣਧਾਰਣੇ ਕ੍ਰਸ਼ਮਾਃ ਸੁਰੇਸ਼੍ਵਰਾ ਅਪਿ |
ਵਿਰਿਵਚਸ਼ਰ੍ਵਪੂਰ੍ਵਕਾਃ ਕਿਮੁ ਤ੍ਰੁਮਲ੍ਪਸਾਰਕਃ || ੪੦||

ਪ੍ਰਕੋਪਿਤਸ੍ਯ ਤਸ੍ਯ ਕਃ ਪੁਰਃ ਸ੍ਥਿਤੌ ਕ੍ਰਸ਼ਮੇ ਭਵੇਤ੍ |
ਸੁਰਾਸੁਰੇਰਗਾਦਿਕੇ ਜਗਤ੍ਯਚਿਨ੍ਤ੍ਯਕਰ੍ਮਣਃ || ੪੧||

ਇਤੀਰਿਤੇ ਵਧੋਦ੍ਯਤੰ ਨ੍ਯਵਾਰਯਦ੍ਵਿਭੀਸ਼ਣਃ |
ਸ ਪੁੰਛਦਾਹਕਰ੍ਮਣੇ ਨ੍ਯਯੋਜਯੰਨਿਸ਼ਾਚਰਾਨ੍ || ੪੨||

ਅਥਾਸ੍ਯ ਵਸ੍ਤ੍ਰਸ੍ਵਚਯੈਃ ਪਿਧਾਯ ਪੁੰਛਮਗ੍ਨਯੇ |
ਦਦੁਰ੍ਦਦਾਹ ਨਾਸ੍ਯ ਤਨ੍ਮਰੁਤ੍ਸਖੇ ਹੁਤਾਸ਼ਨਃ || ੪੩||

ਮਮਰ੍ਸ਼ ਸਰ੍ਵਚੇਸ਼੍ਟਿਤੰ ਸ ਰਕ੍ਸ਼ਸਾਂ ਨਿਰਾਮਯਃ |
ਬਲੌਧਤਸ਼ਚ ਕੰਤੁਕਾਤ੍ ਪ੍ਰਦਗ੍ਧੁਮੇਵ ਤਾਂ ਪੁਰੀਮ੍ || ੪੪||

ਦਦਾਹ ਚਾਖਿਲਾਂ ਪੁਰੀਂ ਸ੍ਵਪੁੰਛਗੋਨ ਵਹ੍ਨਿਨਾ |
ਕ੍ਰੁਤਿਸ੍ਤੁ ਵਿਸ੍ਵਕਰ੍ਮਣੋ਽ਪ੍ਯਦਹ੍ਯਤਾਸ੍ਯ ਤੇਜਸਾ || ੪੫||

ਸੁਵਰ੍ਣਰਤ੍ਨਕਾਰਿਤਾਂ ਸ ਰਾਕ੍ਸ਼ਸੌਤਮੈਃ ਸਹ |
ਪ੍ਰਦਹ੍ਯ ਸਰ੍ਵਸ਼ਃ ਪੁਰੀਂ ਮੁਦਾਨ੍ਵਿਤੇ ਜਗਰ੍ਜ ਵੈ || ੪੬||

ਸ ਰਾਵਣੰ ਸਪੁਤ੍ਰਕੰ ਤ੍ਰੁਣੋਪਮੰ ਵਿਧਾਯ ਵੈ |
ਤਯੋਃ ਪ੍ਰਪਸ਼੍ਯਤੋਃ ਪੁਰੀਂ ਵਿਧਾਯ ਭਸ੍ਮਸਾਦ੍ਯਯੰ || ੪੭||

ਵਿਲਕ੍ਸ਼ਯ ਚਾਰ੍ਣਵੰ ਪੁਨਃ ਸ੍ਵਜਾਤਿਭਿਃ ਪ੍ਰਪੁਜਿਤਃ |
ਪ੍ਰਭਕ੍ਸ਼੍ਯ ਵਾਨਰੇਸ਼ਿਤੁਰ੍ਮਧੁ ਪ੍ਰਭੁੰ ਸਮੇਯਿਵਾਨ੍ || ੪੮||

ਰਾਮੰ ਸੁਰੇਸ਼੍ਵਰਮਗਣ੍ਯਗੁਣਾਭਿਰਾਮੰ
ਸਮ੍ਪ੍ਰਾਪ੍ਯ ਸਰ੍ਵਕਪਿਵੀਰਵਰੈਃ ਸਮੇਤਃ |
ਚੂਡਾਮਣਿੰ ਪਵਨਜਃ ਪਦਯੋਰ੍ਨਿਧਾਯ
ਸਰ੍ਵਾਕ੍ਰਗਕ੍ਰੈਃ ਪ੍ਰਣਤਿਮਸ੍ਯ ਚਕਾਰ ਭਕ੍ਤ੍ਯਾ || ੪੯||

ਰਾਮੋ਽ਪਿ ਨਾਨ੍ਯਦਨੁਦਾਤੁਮਮੁਸ਼੍ਯ ਯੋਗ੍ਯਮ੍-

ਸੁੰਦਰਕਾਂਡ

ਅਤਜਨ੍ਤਭਕ੍ਤਿਭਰਿਤਸ੍ਯ ਵਿਲਕ੍ਸ਼੍ਯ ਕਿਵਚਿਤ੍ |
ਸ੍ਵਾਤ੍ਮਪ੍ਰਦਾਨਮਧਿਕੰ ਪਵਨਾਤ੍ਮਜਸ੍ਯ
ਕੁਰ੍ਵ੍ਨ ਸਮਾਸ਼੍ਲਿਸ਼ਦਮੁੰ ਪਰਮਾਭਿਤੁਸ਼੍ਟਃ ॥ ੫੦॥

ਇਤਿ ਸ਼੍ਰੀਮਦਾਨੰਦਤੀਰਥੀਯਮਹਾਭਾਰਤਤਾਤ੍ਪਰ੍ਯਨਿਰ੍ਣਯੇ ਰਾਮਚਰਿਤੇ
ਹਨੁਮਤ੍ਪ੍ਰਤਿਯਾਨੰ ਸੁਨ੍ਦਰਕਾਣ੍ਡਕਥਾਨਿਰ੍ਣਯਃ ॥